

Wandelen in Westerwolde

Route 5 De Krabbenbrug Veele, 8 km

Veele is geen jong veenkoloniaal dorp, maar een eeuwenoud esdorp tussen Wedde en Vlagtwedde, gelegen aan de Ruiten Aa. De wandeling gaat door de beekdalen van de Oude Loop, Mussel Aa en de Ruiten Aa, door het esdorpje Wessinghuizen en over de Geselberg, ook wel de Galgenberg genoemd. Het is een oude terechtstellingsplaats waar de drost van Wedde, even noordelijker gevestigd, zijn 'crimineel gerichte' voorzat. De laatste heksenverbranding in Nederland vond in februari 1597 op dat heuveltje plaats.

De geschiedenis heeft het dorp Veele danig veranderd. De aanleg van het Mussel Aa-kanaal bracht handel en levendigheid, de stoomtram reed er tot aan de oorlog over de klapbrug en in die dagen telde Veele maar liefst zeventien middenstanders.

Aan het eind van de oorlog '40-'45 leidde de bevrijding van Veele opnieuw tot een gedaanteverandering. Op 12 april 1945 trok een eenheid bevrijders onder leiding van kolonel Blondeel (de weg aan de noordkant van het kanaal is naar hem vernoemd) op naar de brug. Drie jonge Belgische militairen, tien Duitse soldaten en een baby uit Veele kwamen bij de gevechten om. Veertien boerderijen, woningen en schuren gingen in vlammen op. De brug ging voor de tweede keer in die oorlog de lucht in. De herstelde brug is genoemd naar de 21-jarige Belgische sergeant Philippe Rolin, één van de drie geallieerde gesneuvelden. Bij de Rolinbrug staat een klein monument.

De Westerwoldse kanalen zijn gegraven tussen 1911 en 1917 en waren een antwoord op de toenemende wateroverlast als gevolg van de steeds verdergaande ontginning van de moerassen en veengronden. De veengebieden fungeerden als een grote spons, die veel regenwater kon opnemen. In het zuiden sluit het Ruiten Aa-kanaal in Ter Apel aan op het Stadskanaal; het Mussel Aa-kanaal doet dat bij Musselkanaal. Bij Veelerveen, noordoostelijk van Veele, komen beide kanalen samen in het Verenigd of B.L. Tijdenkanaal. Het Ruiten Aa-kanaal is verdeeld in negen 'panden' en het Mussel Aa-kanaal in acht panden, telkens met een peilverschil van 1 meter. Veel oude klapbruggen zijn, zoals in Veele, vervangen door vaste betonnen bruggen.

Let op, bij hoog water is deze route mogelijk niet toegankelijk, (voornamelijk in herfst en winterperiode)!

Het gaat dan voornamelijk om de oevers van de Westerwoldse Aa, die dan onder water kunnen staan.

Start: Rolinbrug (over het Mussel Aa-kanaal in Veele)

1. Loop vanaf de Rolinbrug naar het noorden richting Wedde (Wedderstraat)
2. Voor bakkerij Leta **linksaf**
3. Eerste weg **linksaf** (Oeleweg)
4. Aan het eind opnieuw **linksaf** (Veelerweg)
5. Eerste weg **linksaf** (Jaskampenweg)
6. Over **brug**, **rechtdoor** lopen (Jaskampenweg). U loopt op de Veeler Esch, duidelijk te herkennen aan de verhoging in het landschap
7. De eerste weg **rechtsaf**, de Wijtlangerweg in (zandpad)- op het kaartje onderaan bij 30.

Dit pad is in het kader van het terugbrengen van de oude akkerindeling onlangs van een recht pad een “kronkelpad” geworden.

Het pad buigt eerst een stuk naar rechts en dan vervolgens bij de splitsing links aanhouden. Na een bosje aan uw rechterhand ziet u rechts in de diepte een houten bruggetje over de Mussel Aa liggen.

(U loopt langs de percelen 30-13-12-10 en 9)

8. Deze houten brug gaat u over. Na de brug 50 meter **rechtdoor** en dan **rechtsaf** langs de bosrand.
9. Vervolgens loopt u een stukje langs de Mussel Aa.
10. Bij de tweede (gele)Engelkes brug **linksaf** de weg op naar de driesprong en **rechts aanhouden**(Kempkesbosweg).
11. Na 100 meter **rechtsaf** het bos in geel witte bordjes volgen.

12. Door 2e Klaphekje **rechtsaf** en graslaan volgen tot de Westerwoldse A.en dan **links aanhouden** tot de betonnen stuw.
13. Over de stuw **rechtsaf** langs de Westerwoldse A dit gaat over in Veelerdiep.
14. Uitkomend bij parallel lopende autowegen bij de” Krabbenbrug” de Westerweg oversteken en over maaipad langs water lopen(dit kan zoveel rechts als links van het water)
15. Na twee bochten in het maaipad volgt een lang stuk.
16. Uitkomend op de Veelerweg **linksaf**.
17. Einde Veelerweg **rechtsaf** terug naar de Rolinbrug.